

" ...

II - İTİRAZIN GEREKÇESİ :

Başvuru kararında, Anayasa'ya aykırılık savı özetle şu gerekçeye dayandırılmıştır:

Tapulama Yasasının 6. maddesi, " Genel mahkemelere ait olup da bu kanunun tatbiki ile ilgili dava ve işleri, tesbit olunan usul ve esaslar dairesinde görmek üzere, her bölgede tek hakimli ve asliye mahkemesi sıfatını haiz yetersayıda (Tapulama mahkemesi) kurulur. Bu mahkeme hâkimleri, Hâkimler Kanunu hükümlerine tabi olup, tercihan hukuk hâkimliği yapmış olanlar arasından seçilerek tayin edilir.

Mahkeme emrine lüzumu kadar zabıtkâtibi, mübaşir ve hademe verilir. Zabıtkâtibi ve mübaşirler, adliye başkâtib ve zabıtkâtibi hükümlerine tabidir." hükmünü taşımaktadır.

Bu maddede açıkça tapulama davalarına bakan hâkimlerin Hâkimler Yasasına, zabıtkâtibi ve mübaşirlerin de adliye başkâtibi ve zabıtkâtibi hükümlerine tâbi oldukları belirtilmiştir. Yine sözü edilen Yasa'nın 75. maddesinin beşinci fıkrasında " Tapulama Hâkimi ve diğer görevlilerin bu kanun gereğince birliklerde yapacakları oturum, keşif ve tatbikatlarda 6245 sayılı Harcırah Kanununun 50. maddesine göre Bütçe Kanunu ile tesbit edilecek cetvellerde belirtilen yevmiyeleri, tazminat olarak ödenir" denilmektedir.

2298 sayılı, 1980 Yılı Bütçe Kanunu (H) cetveline bağlı (3) sayılı cetvelin 1. maddesinin (a) bendinde, Tapulama hâkimi için 165 lira, (d) bendinde diğer memurlar yani tapulama mahkemesi zabıtkâtibleri için 120 lira ve (e) bendinde de yardımcı sınıf personele yani mübaşirine de 90 lira gündelik gösterilmiştir. Ödenecek tazminatta unsur, miktar olarak Bütçe Kanununda her sene tesbit edilen nakit ve çalışma saatidir. Çalışma saatleri içinde görülen dava adedinin - iş sayısının - ödenecek miktara, unsur olarak bir etkisi yoktur.

Halbuki 492 sayılı Harçlar Yasasının 7/6/1979 günlü ve 2244 sayılı Yasa ile değiştirilen 34. maddesinde; Tebliğden başka bir işlem için makamından uzaklaşma durumunda olan hâkime, kâtime ve mübaşire verilecek yol tazminatının " her iş için bir günlük yol tazminatı" unsuru benimsenmiştir. Daha açık bir deyimle her dava için yasada belirtilen ücret ayrı ayrı tazminat olarak alınacaktır. Tazminatta yukarı had unsuru da kaldırılmıştır.

Tapulama mahkemelerinde çalışan hâkim, kâtip ve mübaşirle, genel mahkeme görevlileri arasında çalışma bakımından bir fark yoktur. Belki de tapulama mahkemeleri personelinin çalışma şartları daha da ağırdır. Buna rağmen genel mahkeme görevlilerine ödenecek tazminatta, her iş tazminat için bir unsur kabul edilirken, tapulama mahkemesi görevlilerinin 8 saatlik mesai unsurunun yürürlükte bırakılması, Anayasa'nın " eşitlik" ve " angarya yasaktır" ilkelerine ters düşmektedir.

SONUÇ :

Anılan nedenlerle :

A - 766 sayılı Tapulama Yasasının 75. maddesinin beşinci fıkrasının,

Esas Sayısı:1980/42
Karar Sayısı:1981/5

B - 2298 sayılı, 1980 Yılı Bütçe Yasasının (H) cetveline bağlı 3 sayılı cetvelin 1. maddesinin (a), (d) ve (e) fıkralarının, Anayasanın 12. ve 42. maddelerine aykırı bulunduğundan iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmiştir."